

Əlövsət BƏŞİRLİ

Özünü düşməninə qoru, sirdaşı olduğun dostunun xəyanətinə tuş gəlmə!

Atalar sözü

Azərbaycan Televiziyasında şöbə müdiri işləyəndə mənə Mərkəzi Komitəyə çağırıldı. Mətbuat bölməsinin müdiri mənə dedi ki, Cəlilabad rayon qəzetinin redaktoru işdən çıxarılib, orada dedi-qodu var. Sənin vaxtilə rayon qəzetində işləməyini, bu sahədə təcrübən olduğunu nəzərə alıb oraya göndəririk.

Mən ailəmlə birlikdə Cəlilabada getdim. Həyat yoldaşım Dilərə Vəkilova ilə universitetin jurnalistika fakültəsində birlikdə təhsil almışdıq. O, orta məktəbi gümüş medalla, mən qızıl medalla bitirmişdim. İkimiz də rayon mətbuatında, mən Salyanda, o isə Abşeronda işləmiş, ədəbi işçi, şöbə müdiri, redaktor müavini vəzifəsində çalışmışdıq. Cəlilabadda isə vəziyyət acınacaqlı idi, dedi-qodu baş alıb gedirdi.

Biz əl-ələ verib var qüvvəmizlə işlədik. Dedi-qoduçularla yollarımız ayrıldı. Bu zaman universitetin jurnalistika fakültəsində təhsil alan Böyükxan Bağirov redaksiyamıza təcrübəyə göndərildi. O, qələmlə, həvəsli oğlan idi. İşimizə yaradı. Mən onu faktiki olaraq əmr ilə işə götürdüm. Onun haqqında yaxşı xasiyyətnamə yazdım. Yeri gəlmişkən, jurnalistika fakültəsinin dekanı Şirməmməd Hüseynovun bu xasiyyətnaməni nümunə olaraq tələbələrində göstərdiyini qeyd etmək istəyirəm. Sonralar Böyükxan Bağirov bizim redaksiyada işlədi, mən Cəlilabad Rayon Partiya Komitəsinin ikinci katibi işləyəndə onun redaktor vəzifəsinə təyin edilməsinə nail oldum.

Ailəməz redaksiyaya yaxın kommunal evdə qalırdı. Anam nəvələrinə baxırdı. Dilərə ilə mən işə birgə gedirdik. Raykom da redaksiyaya çox yaxın idi. İşimizlə əlaqədar mən oraya gedib-gəlirdim. Birinci katib Mürsəlov çox yaxşı adam idi. Mən televiziya işləyəndə Nəbi Xəzri Sədrin birinci müavini kimi bizə - Gənclər baş redaksiyasına rəhbərlik edirdi. Mən bütün verilişlərin yazısını onun təsdiqindən sonra Baş redaktora verirdim. Nəbi müəllim yaxşı, necə deyirlər, isti adam idi. Mənim bədii yazılarımla maraqlanırdı. Məsləhətlərini verirdi. Rayona getməyimlə qəti razı deyildi. Hətta Mərkəzi Komitəyə zəng edib mənim qalmaqımı xahiş etsə də, mümkün olmamışdı.

Səhərdən axşamədək möhkəm işləyirdik. Öncə qəzetin palatlarını, yeni tərtibatını dəyişdik. Mən bunu Salyanda işləyəndə redaktor Mahmud Ağalarovdan öyrənmişdim. Eyni zamanda bunu

BÖHTAN

fərqli elədim. Salyanda qəzetin tərtibatı yaxşı olsa da, tənqid yox idi. Mən belə qəzeti dişsiz hesab edirəm. Cəlilabadda lap birinci səhifədən başlayaraq tənqid öz yerini tuturdu. Birinci səhifəni üç yerə bölürdük. "İrəlində gedənlər" - yuxarıda, "Geridə qalanlar" - ortada, lap aşağıda olanlar "Quyuqda sürünənlər" adı ilə verirdik.

İkinci və üçüncü səhifələrdə iri materiallar gedirdi. Qabaqcılların iş təcrübəsini və geridə qalanların səbəblərini göstərirdik.

Qəzetin dördüncü səhifəsi "Deryaz"ın "payına" düşürdü. Bu səhifədə felyetonlar, tənqidi və satirik-yumorlu yazılar verirdik.

Redaksiyamız vəzifəsindən, keçmiş ad-sanından asılı olmayaraq felyetonlar verir, "qəhrəmanların" karikaturasını mütəlx felyetona uyğun nəzərə çatdırırdıq.

Möhkəm işlədik və bunun bəhrəsini gördük. Qəzetimiz SSRİ-nin ən yaxşı rayon qəzeti üçün təsis etdiyi mükafata layiq görüldü. Bir il sonra mən felyetonlarıma və tənqidi yazılarıma görə "SSRİ Jurnalistlər İttifaqının mükafatı laureatı" oldum. O vaxt Sosialist ölkələrinə getmək problem deyildi. Kapitalist ölkələrinə turist səfərinə getmək üçün yüksək mükafatın olmalı idi. Mən İngiltərə, Fransa və Portuqaliyada səfərdə oldum. Yeri gəlmişkən, bir maraqlı faktı da qeyd etmək istəyirəm. Mən mükafat alandan sonra Moskvada "Krokodil" jurnalının Baş redaktorunun qəbulunda oldum. O, mənim haqqımda jurnalda yazı yazmaq üçün suallar verdi və axırda təəccüblə soruşdu: Siz vəzifəli adamlar haqqında necə felyeton yaza bilərsiniz, həm də karikaturalarını verirsiniz?! Biz özümüz belə hallarda müəyyən çətinliklərlə qarşılaşırdıq. Bəs siz?! Mən cavab verdim: Əlbəttə bu asan iş deyil. Belə hallarda kəskin etirazlar da olur. Məsələn, mən RİK-in vəzifəli və özündən olduqca razı adamından yazdım, karikaturasını da verdim. Karikaturada o, əllərini sinəsinə döyüb deyir: mən mənəm, mənə heç kim artıq-əskik söz deyə bilməz! Mən onun lovğalandığını bildirdim. Ondan elə faktlar, heç özünün də ağına gəlməyən faktlar toplamışdım. Bu faktların bir hissəsini yazmamışdım. Yuxarıda oğlu yüksək məsul vəzifədə idi. Çığırbağlı redaksiyaya gəldi və mənə hədələdi. Mən çox sakit səsle dedim: hay-küy salma, unutma ki, respublikanın rəhbəri Heydər Əliyevdir. O, jurnalistlərlə görüşdə deyib: əsas faktlardır, faktlara əsaslanıb yazın. Siz yuxarıdakı oğlunuzun başını ağrıtmayın. O, elektrik vurmuş kimi geriye sıçradı, bərelmiş gözləri mənə dikildi, təəccüblə baxdı və bunu bura kim göndərib? - dedi.

Mən sakit səsle: Mərkəzi Komitə, - dedim.

Bu zaman belə bir hadisə baş verdi. Mənə xəbər verdilər ki, məzuniyyətdə olan bütün rəhbər işçiləri dəli MirAlim vəzifələrindən qovub, təkəncə ikinci katibə toxunmayıb, o, cəbhəcidir. Rafiq Zeynalov bu yalana inanıb, mənə heç bir söz deməyib. Bakıya qayıdıb, ən dəhşətli budur ki, öz kömək-

çisinə guya bu "sirri" pıçıldaıyb. Beləliklə, mən böhtana tuş olmuşam. Evdə bu barədə söhbət gəndə arvadı bacım olsun ərinin abırını alıb: "Sən nə danışırsan, Əlövsət qardaş Bakıya gələndə əvvəl bizə baş çək. Sən onun tələbə yoldaşı, özün mənə demisən ki, guya "biz qardaş"ıq". Bütün bu əhvalatı Rafiq özü mənə danışib, deyib ki, rayonda mənə andaman ələyiblər ki, bu "sirri" Əlövsət müəllimə deməyim. Mən ona dedim ki, Rafiq, sən bilirsən ki, Səməd Vurğunun oğulları Yusif və Vaqif cəbhənin rəhbərliyindədir. Onlar Heydər Əliyevin tərəfdarıdır? Cəlilabada gələndə bizə mütəlx baş çəkirlər. Ona görə ki, mənim yoldaşım onlarla çox yaxın qohumdur, əmiuşağıdır. Ulu Öndərə qəlbən yaxındırlar. Bəs necə olub ki, sənə sınıran böhtanı hiss etməmişən? Sən necə yoldaş, dost, qardaşsan? Mənim camaatın dili ilə desəm, "dəlixanada" həkim işləyən qohum Qadın "MirAlimi" on il müalicə etdiyini, "indinin özündə də hər gün iynəsini vurdurmasa yaşaya bilməz" - deyir. Bizə deyirdilər ki, MirAlim iynəsini vurdurub "cəbhəçilərin" qabağına düşür. Axırda da it kimi öldü. Onu rayon qəbiristanlığında basdırmağa qohumları cürət etmədilər...

Öyrəndim ki, birinci katibin kabinetində 4 nəfər oturmaq prokurorla və milis rəisi ilə əlaqə saxlayır, onlara tapşırıqlar verir. Mən təəccübləndim. Birinci katibin kabinetinə getdim, onlarla söhbət etdim. Öyrəndim ki, onları bizim rayona göndəriblər ki, cəbhəçilərlə problemləri həll etməkdə hüquq-mühafizə orqanlarına köməklik göstərsinlər. Mən onlara dedim ki, xoş gəlmisiniz, bəs nə üçün məzuniyyətdə olan rayon rəhbərinin kabinetində oturmusunuz? İndi məzuniyyətdə olan katibi mən əvəz edirəm. Sözüünüzü mənə deyiniz, prokuror və milis rəisi ilə birlikdə həll edək. Burada oturmağınız məsləhət deyil. Sizə ayrıca otaq verərik, işinizi görürsünüz. Dedilər bizə belə tapşırıqlar veriblər. Sizə deməli deyil. Çox yekəxana danışıdılar, mübahisə etdik.

Mərkəzi Komitənin ideoloji iş üzrə katibi, mənim tələbə yoldaşım Rafiq Zeynalov rayona gələndə mənə şikayət ediblər, ona deyiblər ki, guya mən cəbhəçiyəm. Rayonun bütün rəhbər işçilərini dəli MirAlim vəzifələrindən qovub, yalnız ikinci katibə toxunmayıb. Rafiq Zeynalov bu yalana inanıb, mənə bu barədə heç bir söz deməyib. Mən onun gicbə-sərliliyinə məəttəl qaldım. Dedim ki, Rafiq, sən bilirsən ki, Səməd Vurğunun oğulları Yusif və Vaqif cəbhənin rəhbərliyindədir. Onlar Heydər Əliyevi qəlbən sevirler!

Mən istər-istəməz məşhur atalar sözlərini xatırladım:

Özünü düşməninə qoru, sirdaşı olduğun dostunun xəyanətinə tuş gəlmə!

Və şair gözəl deyib:
Böhtan nədir?! Cümlə fəlakətlərə bais!

Yaxud hər kəsə xain olan insan nədir? İblis!..

5 may 2024

